

**До членовете на научно журн
Определено със Заповед № 384/ 14.11.2016 г.
на Директора на ИЦИНБ**

СТАНОВИЩЕ

От Проф. д-р Магдалена Иванова Лесева, дм

На дисертационния труд за присъждане на образователна и научна степен „Доктор“ в област 4. „Природни науки, математика и информатика“ в професионално направление 4.3. „Биологически науки“ по научната специалност „Микробиология“ на тема „Проучване на влагалищни лактобацили (*Lactobacillus spp.*)“. Автор на дисертационния труд: д-р Елена Петрова Шопова, СБАЛАГ „Майчин дом“ ЕАД

АКТУАЛНОСТ И ЗНАЧИМОСТ НА ПРОБЛЕМА:

Лактобацилиите са най-важните представители на нормалната влагалищна флора, с ключова роля за женското здраве. Всяко нарушение, свързано с тях, предизвоява към възникване на генитални инфекции, които могат сериозно да увредят здравето и репродуктивните способности на жените. В родната медицинска литература няма достатъчни проучвания, характеризиращи фенотипните особености на влагалищните лактобацили, както и сравнителни изследвания върху наличието и ролята на водороден пероксид-продуциращите (НР+) памове лактобацили при здрави жени и такива с вагинални инфекции. Настоящият дисертационен труд запазва важна ниша в това отношение. Съществен принос на дисертантката е проучването на етиологичната структура на ранните неонатални сеписи и наличието на НР+ лактобацили във влагалищния микробиом при родилките. Всичко това добре илюстрира актуалността и значимостта на разработената тема.

СТРУКТУРА НА ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД

Дисертационният труд е написан на 159 стандартни страници и е снабден с 50 фигури и 28 таблици. Структуриран е по правилата: введение, литературен обзор (38 стр.), цел и задачи, материали и методи, резултати и обсъждане, изводи, приноси и литературна справка. Литературният обзор е детайлрен и актуален. Целта и задачите са

яено и точно формулирани. Разделът „Материали и методи“ представя изследваните клинични материали, използваните хранителни среди и диагностични и приложените микробиологични методи. Резултатите и обсъждането демонстрират постигната цел и изпълнени задачи: подразделите на целия раздел съответстват на поставените и отлично изпълнени от дисертантката постигнати задачи. Степнатаят стил и линията на претовареност с венужни факти и информация са важно предимство на труда на авторката. Литературната справка включва 17 разработки на работили по темата български автори (изписани на кирилица) и 184 чуждестранни публикации – на латиница. Авторефератът включва 52 страници и е илюстриран с 5 таблици и 38 фигури; представя в кратка форма най-важното от дисертационния труд.

ОЦЕНКА НА ЛИТЕРАТУРНАТА ОСВЕДОМЕНОСТ И ИЗПОЛЗВАННИТЕ МАТЕРИАЛИ И МЕТОДИ

Впечатляващо е литературната осведоменост на д-р Шопова относно микробиологичните характеристики на вагиналните лактобацили и на вагиналния микробиом при здрави жени, при жени със специфични и неспецифични колити и при бременни жени като фактор за развитие на амниотични инфекции. Цитираната литература съответства точно на изложеното в дисертационния труд. Много добро впечатление прави позоването на публикациите на българските автори в предлождани изследвания, които д-р Шопова добре познава. Литературният обзор е с новоизменен степнат и изчерпателен. Представената информация елегантно обосновава необходимостта от нови изследвания и прави плавен преход към целта и задачите на разработката. Авторката сама проучва малабен клиничен материал: влагалищно съдържимо от 244 здрави и с колит жени и хемокултури от 6-958 прежевременно родени бебета, като изолира 176 трудно култивирани тема лактобацили. Подбира подходящите хранителни среди и методи за изпълнение на поставените задачи.

ОЦЕНКА НА ПОЛУЧЕНИТЕ РЕЗУЛТАТИ

Въз основа на проучените морфологични, културни и биохимични характеристики на лактобацилите при здрави жени, авторката ги отнася към 6 вида. С висока научна-практическа стойност е предложената от нея модифицирана срета за доказване

продукцията на водороден пероксид от шамове лактобацили, както и диференирането на пет микроскопски картини на влагалищен микробиом. В резултат от анализа на извършената работа, д-р Ионова предлага петни схеми за подобряване на диагностиката на бактериалната вагиноза и оценка ролята на водороден пероксид – продукциите лактобацили, с конкретен практически принос за ежедневната дейност на микробиологичните лаборатории. В раздела, проучван етиологичната структура на ранните неонатални сепсиси при преждевременно родени, авторката прави връзка между отсъствието на НР(+) лактобацили и високия рисък от вагинална колонизация с най-честите причинители на ранен неонатален сепсис. Въз основа на резултатите от проучването на влагалищния микробиом при жени в репродуктивна възраст е различен здравен и физиологичен статус, д-р Ионова предлага петни от диагностична и профилактична гледна точка алгоритми, които да се следват при микробиологичните изследвания и анализа на резултатите от тях по време на бременност.

ОЦЕНКА НА ИЗВОДИТЕ И ПРИНОСИТЕ НА ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД

Изведените 7 извода от извършената работа представляват синтез на получените резултати.

Приемам като оригинални за България приносите, касаещи анализа на вагиналния микробиом с определяне на НР(+) лактобацили при здрави и жени с количества в репродуктивна възраст и новия диферениран подход при определяне състоянието на вагиналния микробиом с диагностична и профилактична цел при бременни и небременни жени.

Приемам и приносите с научно-приложен и потвърден характер и особено предложената модифицирана среда за доказване продукцията на водороден пероксид от шамове лактобацили: диференирането на пет микроскопски картини на влагалищния микробиом и предложението те да заменят определеното на влагалищната чистота; предложените микроскопски показватели за поставяне диагнозата на бактериалната вагиноза, които ускоряват започването на лечението и оригиналните схеми за микробиологична оценка на влагалищния микробиом по време на бременност.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Предложението за рецензия материал е актуален, достатъчен като обем и изпълнява напълно изискванията на ЗРАСРБ и Правилника към него. Темата е високо значима, материалът – богат и методично правилно обработен, получените резултати са с важна научна и практическа стойност. Дисертационният труд е написан добре. Приемам със задоволство приносите на разработката и представените публикации, свързани с нея.

Всичко това ми дава основание да поставя положителна оценка на дисертационния труд и убедено да предложа на уважаваното научно жури да присъди образователната и научна степен ДОКТОР по научната специалност „Микробиология“ на д-р Елена Петрова Шопова.

12.12.2016 г.

Проф. д-р Магдалена Иванова Лесева, дм.

